Laagveengordel

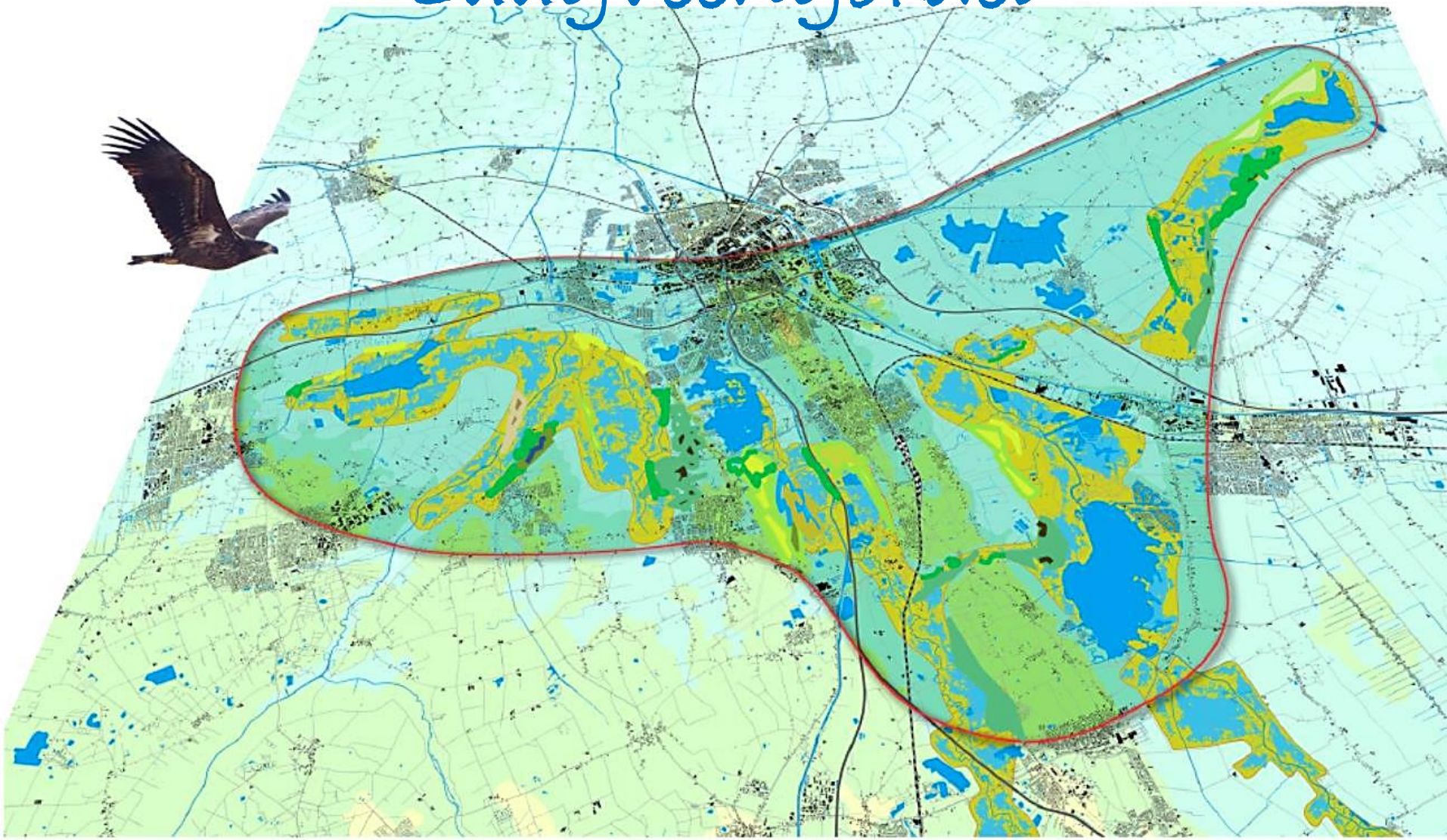

"the big 5"

volop variatie

hoogtekaart

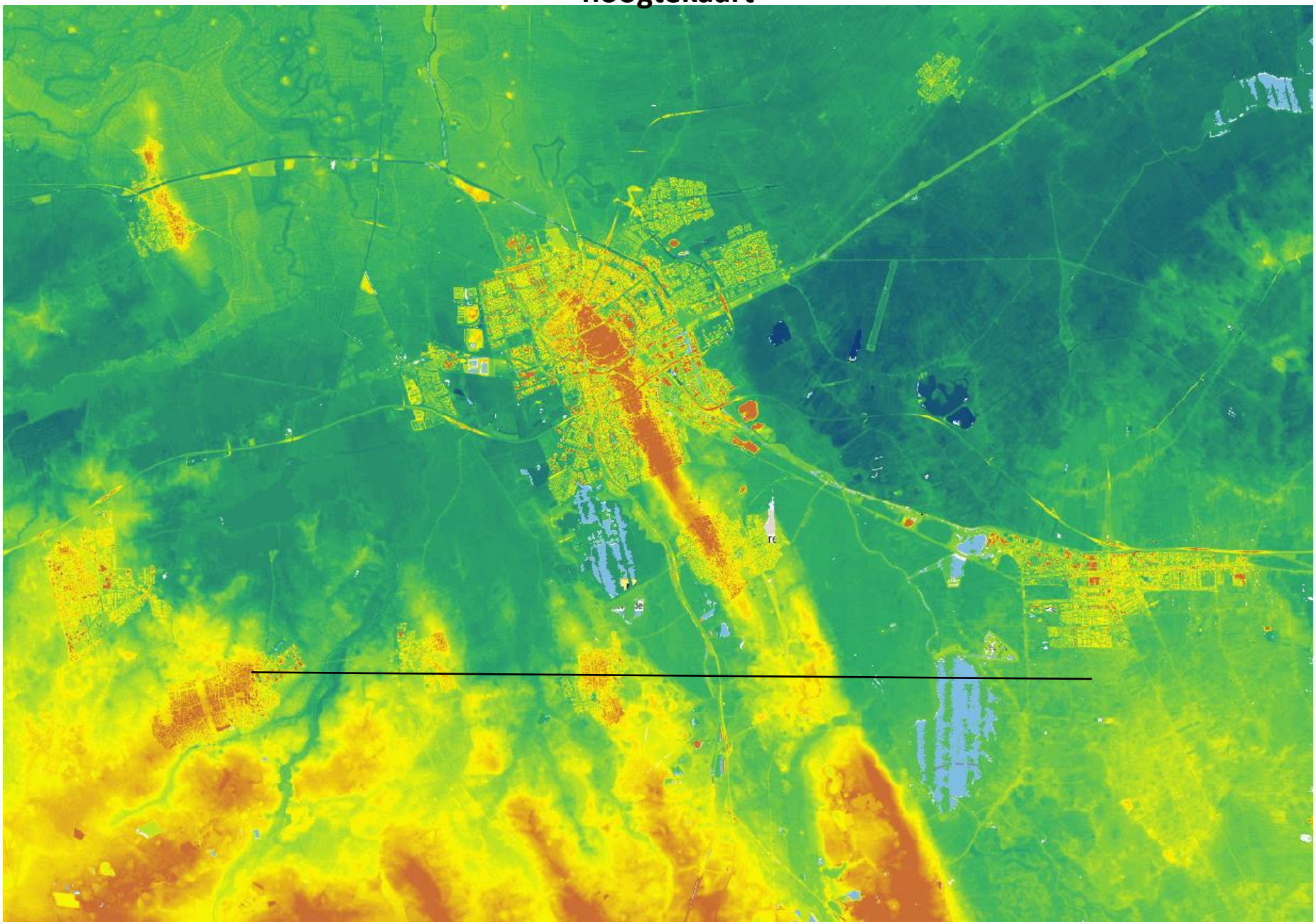

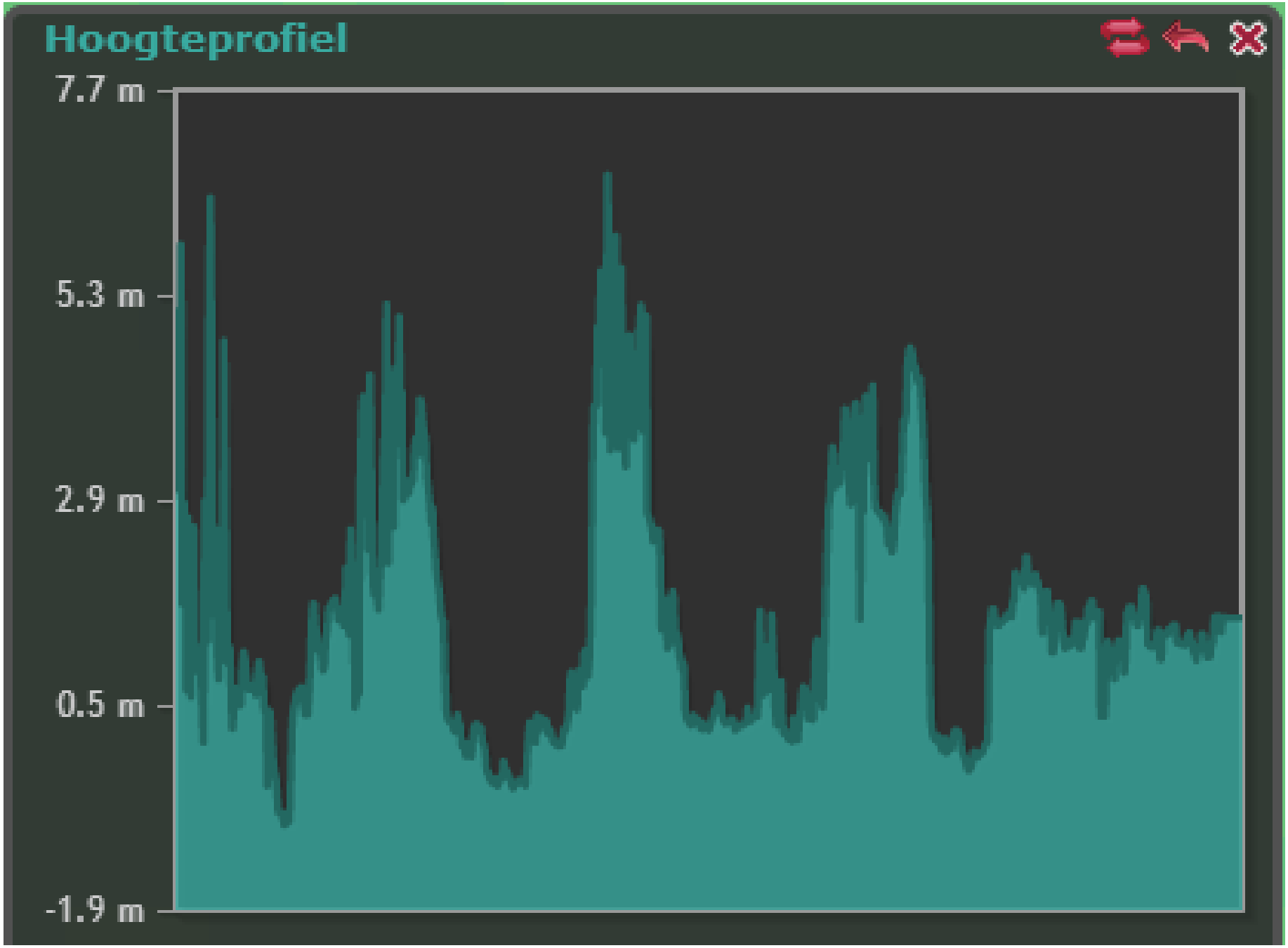
Hoogteprofiel
7.7 m
5.3 m
2.9 m
0.5 m
-1.9 m

125545

Impuls vrijetijdseconomie

Herstel populatie zeeforel in Lauwersmeer + achterliggende beken zoals Peizerdiepsysteem:

- **gezonde trekvispopulatie in een verbeterd Lauwersmeer en de bovenstroomse beeksystemen, met de zeeforel als icoonsoort;**
- **versterking regionale economie door middel van de sportvisserij-economie;**
- **nauwe betrokkenheid ondernemers, vrijwilligers en bewoners.**

Coalitie: federatie Groningen Drenthe en Sportvisserij Fryslân, waterschap Noorderzijlvest, Staatsbosbeheer, Sportvisserij Nederland, VVV Lauwersland, de Waddenvereniging en de gemeente Dongeradeel.

Natuurmonumenten

Prachtige natuur in de achtertuin

NATUURGEBIED

De Onlanden

ELZINGA & OTERDOOM
PROCESMANAGEMENT

Veengroei: koolstoffixatie

De gemiddelde uitstoot van veen bij een oxidatie van 1 cm/jaar bedraagt gemiddeld 23 ton CO_2 / ha.
Studies geven aan dat in hoogvenen elk jaar tussen de 3,5 en 30 ton CO_2 / ha wordt vastgelegd.
Vernatting levert een dubbele bijdrage aan vermindering van de CO_2 uitstoot door:

- stopzetting van veenoxidatie;
- koolstoffixatie door veenvorming.

Dit levert onder optimale omstandigheden een jaarlijkse bijdrage op van ca. 50 ton CO_2 per ha.
Dat is vergelijkbaar met de jaarlijkse uitstoot van ca. 20 personenauto's!

Valuta voor veen: verdienmodel t.b.v. ontwikkeling en beheer wetlands

nieuwe zorgconcepten in een groene omgeving (spa, zorghotel, healthy ageing)

Karakteristieken Laagveengordel:

- laagveengebied ten westen, zuiden en oosten van de stad Groningen;
- volop variatie in landschap, bodemopbouw en reliëf;
- 9 grotere en kleinere meren;

- Laagveengordel bestaat vrijwel geheel uit EHS gebieden en bevat twee N2000 gebieden;
- combinatie van natuur en waterberging met
- ruim 7.000 ha aan grotere en kleinere natuurgebieden (Oostvaardersplassen 5.800 ha)
- grootste waterbergingsgebieden van Nederland, totaal 3.458 ha;
- bever is inmiddels bewoner en otter is gesignaleerd…
- één van de mooiste vogelgebieden van NL met populaties van internationale betekenis!

Overige functies:

- recreatie en toerisme
- waterwinning (Nietap, rond Glimmen, Onnerpolder en De Groeve);
- op beperkte schaal (extensieve) landbouw;
- koolstoffixatie door veengroei;
- uitloopgebied eigen bevolking;
- ecosysteemdiensten: schone lucht, zuiverende werking water en
- schoonheid en beleving (welzijn, herstel, sport en spel).

Succesfactoren Laagveengordel

- **fantastisch landschap, uniek wetland (big 5), groter dan Oostvaardersplassen**
- **het beste woon- en werkklimaat (wonen in cq aan het groen)**
- **basis voor robuust watersysteem (buffering, geen natte voeten)**
- **volop kansen voor vrijetijdseconomie / eco-toerisme**

Succesfactoren Laagveengordel

- Samenwerking,
- niet denken in deelbelangen of deelgebieden
- maar vanuit het geheel

Kwesties

waterbeheer

- Waterkwantiteit, waterkwaliteit
- Oppervlaktewater en grondwater

Kwesties

- goede inrichting van de deelgebieden met robuuste, dynamische watersystemen
- met goede ecologische verbindingen tussen de deelgebieden.

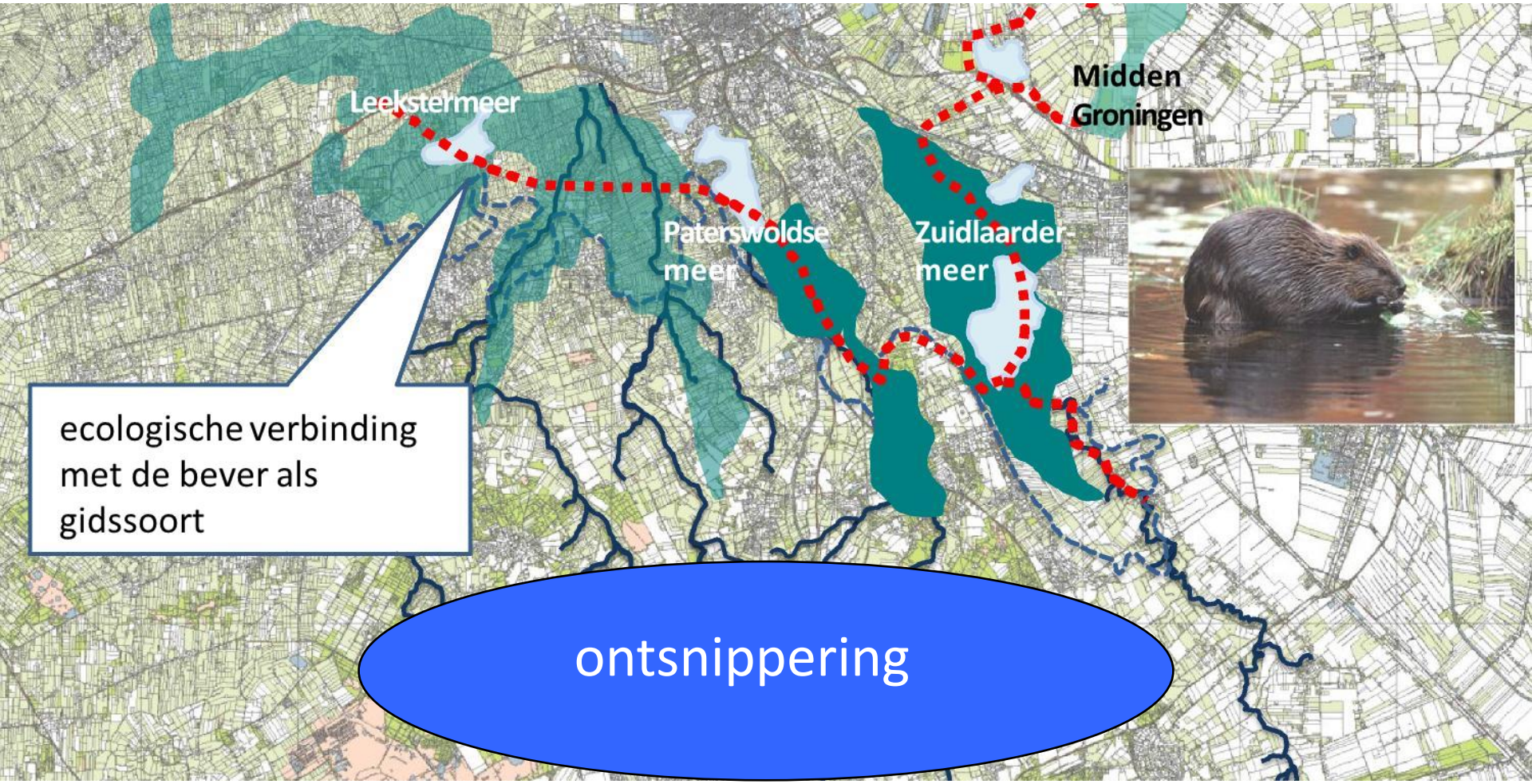

Kwesties

vrijetijdseconomie

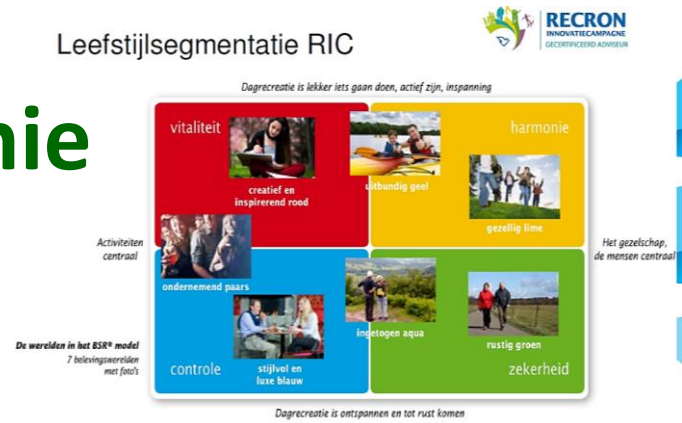

Geen eenheid als gebied qua ambities, organisatie en publiciteit / marketing

- Nu los zand, dus creëer gezamenlijke visie en heldere kaders
- Maak een **gezamenlijke** landschapsbiografie, versterk de identiteit van het gebied
- Benader vanuit gebied als geheel:
  - samenhang in presentatie / marketing, aandacht voor beleving (bewoners + bezoekers)
  - toegankelijkheid / kwaliteit waterfronten, o.a. Leekstermeer Noord, Zuidlaardermeer
  - stimuleer investeringen en ontwikkelingen die het gebied verder helpen: gastheerschap!

- **Vrijetijdseconomie is plooibaar, heeft geen rode lijstsoorten en daarmee risico om geen heldere keuzen te maken!!!**

De Laagveengordel

Reflecties

2013 → 2022/3

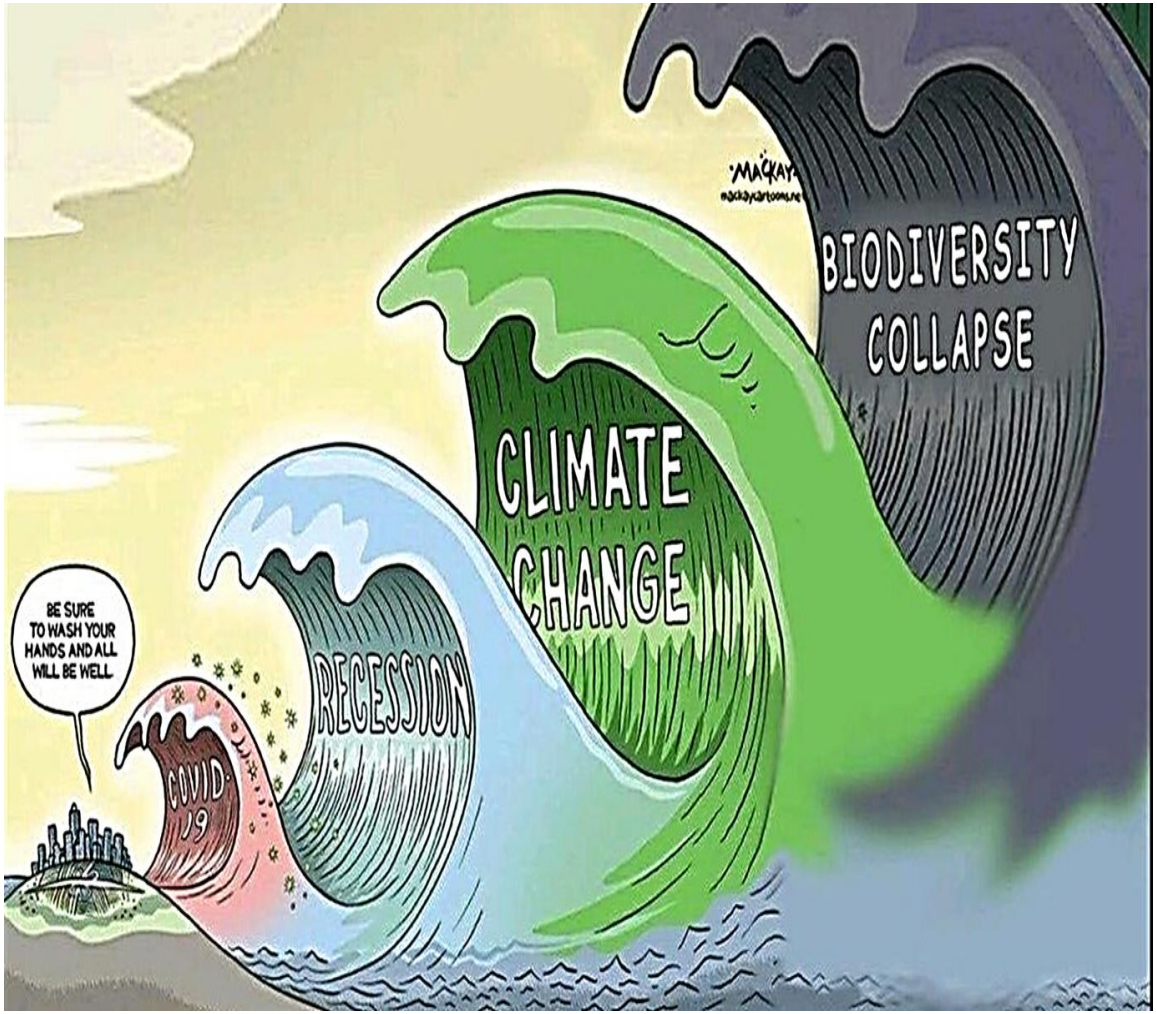
MACKAY
BIODIVERSITY COLLAPSE
CLIMATE CHANGE
RECESSION
COVID-19
BE SURE TO WASH YOUR HANDS AND ALL WILL BE WELL

Inflatie
4,00
3,00
2,00
1,00
0,00
jan. 2012
mei 2013
sep. 2014
jan. 2016
mei 2017
sep. 2018
jan. 2020
mei 2021
Hoogste variabele spaarrente

cockles die from the heat

SALT

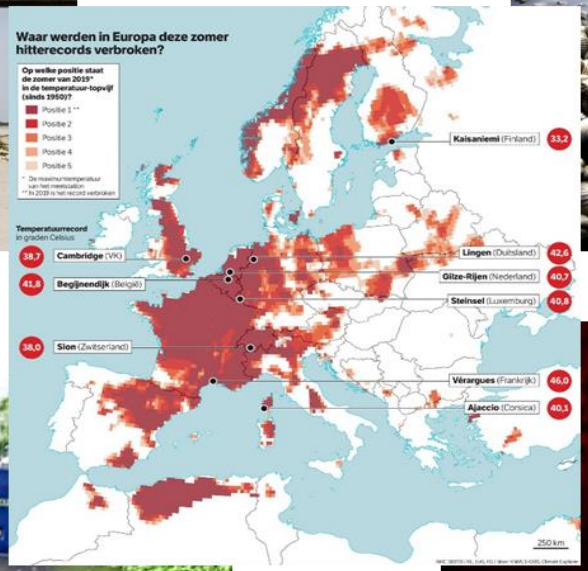
Waar werden in Europa deze zomer hitterecords verbroken?
Op welke positie staat de zomer van 2019* in de temperatuur-topvijf (sinds 1950)?
Positie 1 **
Positie 2
Positie 3
Positie 4
Positie 5
* De maximumtemperatuur van het meetstation
** In 2019 is het record verbroken
Temperatuurrecord in graden Celsius
38,7 Cambridge (VK)
41,8 Begijnendijk (België)
38,0 Sion (Zwitserland)
Kaisaniemi (Finland) 33,2
Lingen (Duitsland) 42,6
Gilze-Rijen (Nederland) 40,7
Steinsel (Luxemburg) 40,8
Vérargues (Frankrijk) 46,0
Ajaccio (Corsica) 40,1
250 km

stikstofcrisis, watercrisis, energiecrisis, wooncrisis, asielcrisis, coronacrisis, extreme inflatie, …..

CRISIS
CRISIS
CRISIS
CRISIS
CRISIS
CRISIS

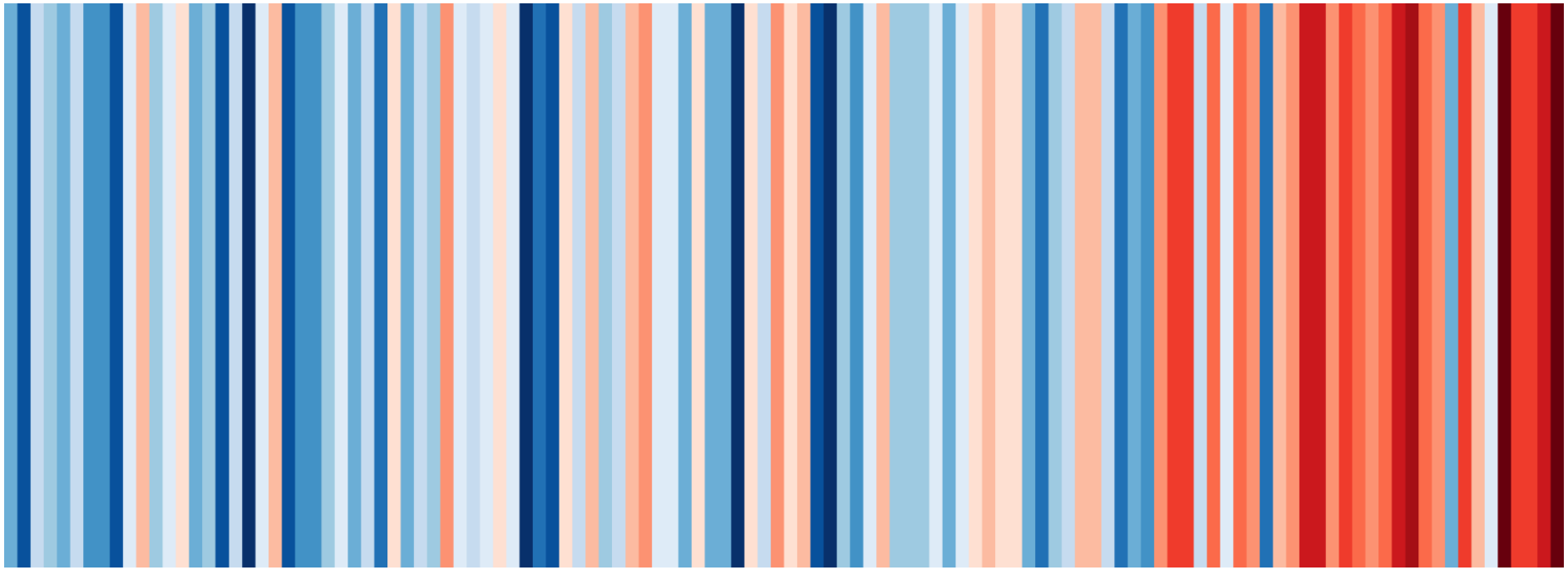

Staat van instandhouding van habitattypen in EU27, 2007 – 2012

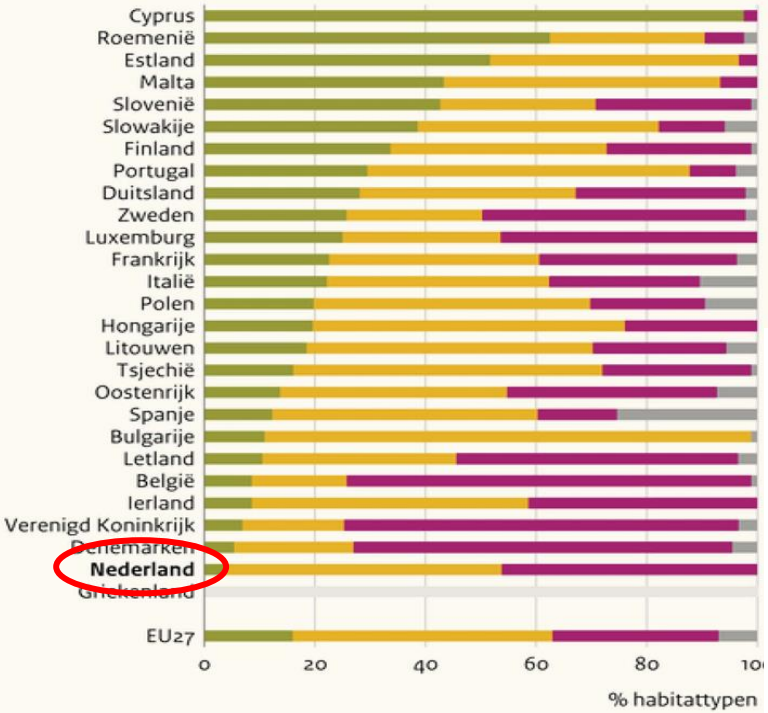

Bron: Annexes State of Nature report

Europese waterkwaliteit volgens Kaderrichtlijn Water, 2019

Per stroomgebied

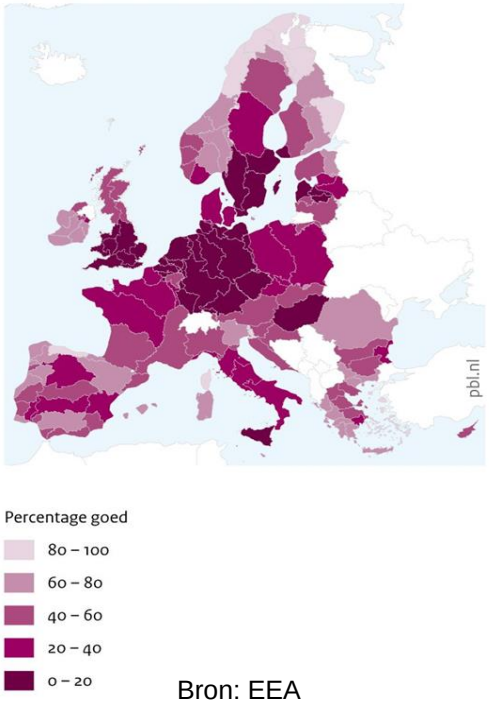

Per land

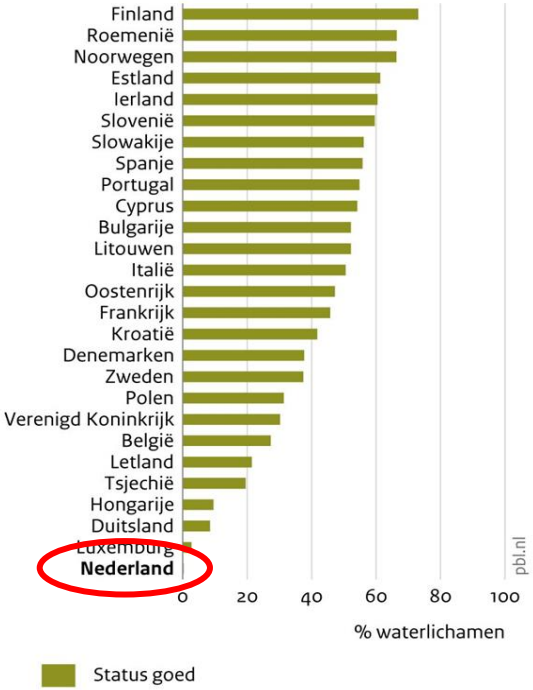

Bron: EEA

Inspiratie

Zet het systeem centraal:

bodem en water sturend!!!

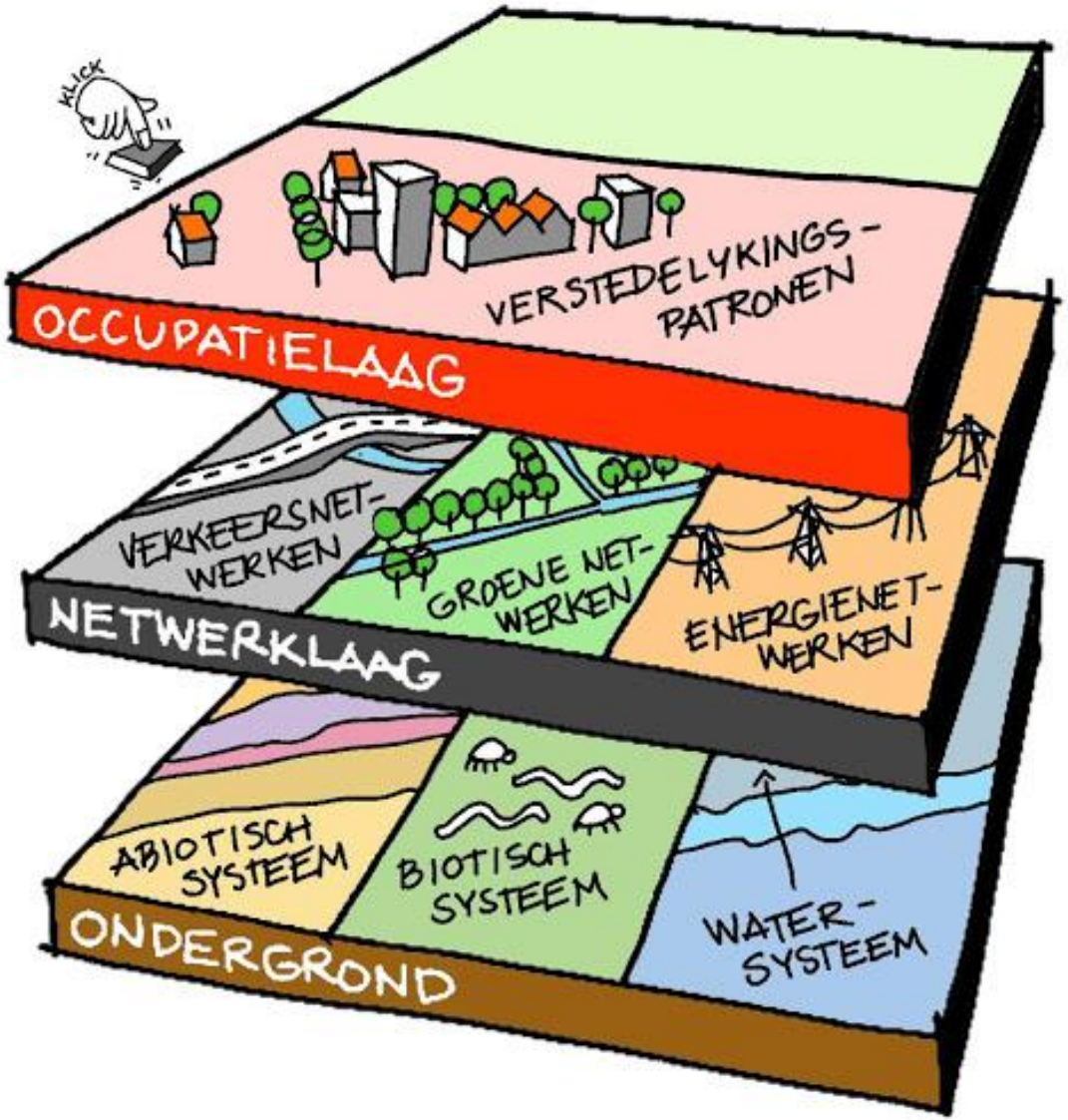

Kies voor kwaliteit en voor de lange termijn: rentmeester + koopman (max rendement op geïnvesteerde euro's)

brede welvaart, gericht op de lange termijn

Bron: Panorama Nederland

- **duurzame, samenhangende oplossingen**
- **toekomstgericht en klimaat adaptief**
- **integraal, inclusief en financierbaar.**

RTV NOORD

Voorpagina Aardbevingen Corona Asielzoekers Sport Noordzaken

Noorden wil 220.000 extra woningen bouwen in ruil voor Lelylijn en Nedersaksenlijn

Martijn Folkers 19 april 2021, 06:00 • 3 minuten leestijd

Voormalig rijksbouwmeester Floris van Alkemade: 1 miljoen woningen is lariekoek!!!

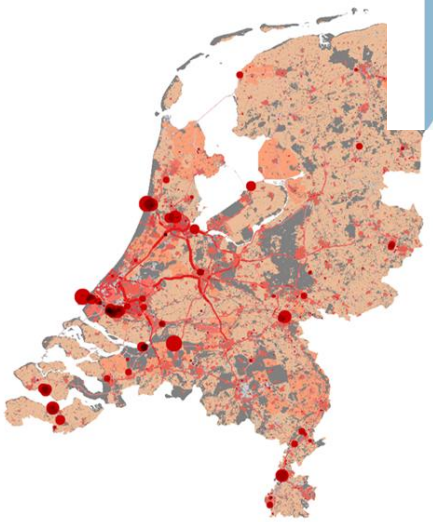

Parijs halen
Energietransitie

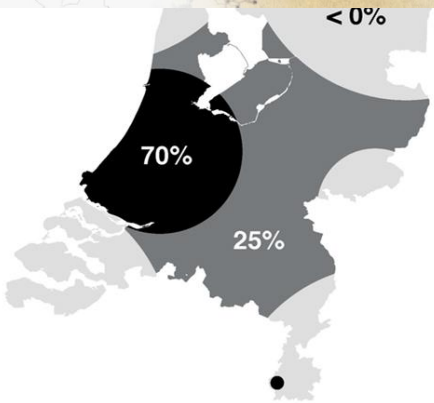

Eén miljoen woningen
Woningbouwopgave

Droge voeten & een koel hoofd
Klimaatadaptatie

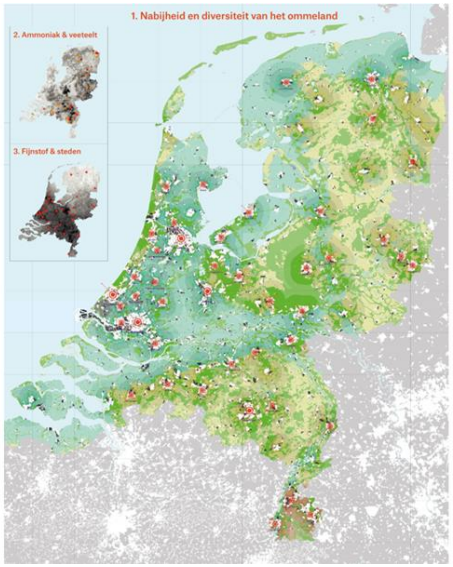

Kringlooplandbouw
Landbouwtransitie

ELZINGA & OTERDOOM
PROCESMANAGEMENT

Gepaste groei voor dorpen: eigen jongeren en nieuwe bewoners
Woningen in leegstaande bedrijfsgebouwen
Leegstaande winkels ombouwen tot woningen
→ digitalisering steeds dominanter:
→ na Covid andere situatie mbt wonen, werken, recreëren
Woningbouw draagt bij aan duurzame oplossingen voor:
- klimaatproblematiek;
- robuust waterbeheer;
- versterken biodiversiteit.
Spijk.net
Woonvisie Eemsdelta van krimp naar groei - Digitaal Portaal van Spijk (gn)
Bezoeken

Gepaste groei voor dorpen: eigen jongeren en nieuwe bewoners
Woningen in leegstaande bedrijfsgebouwen
Leegstaande winkels ombouwen tot woningen

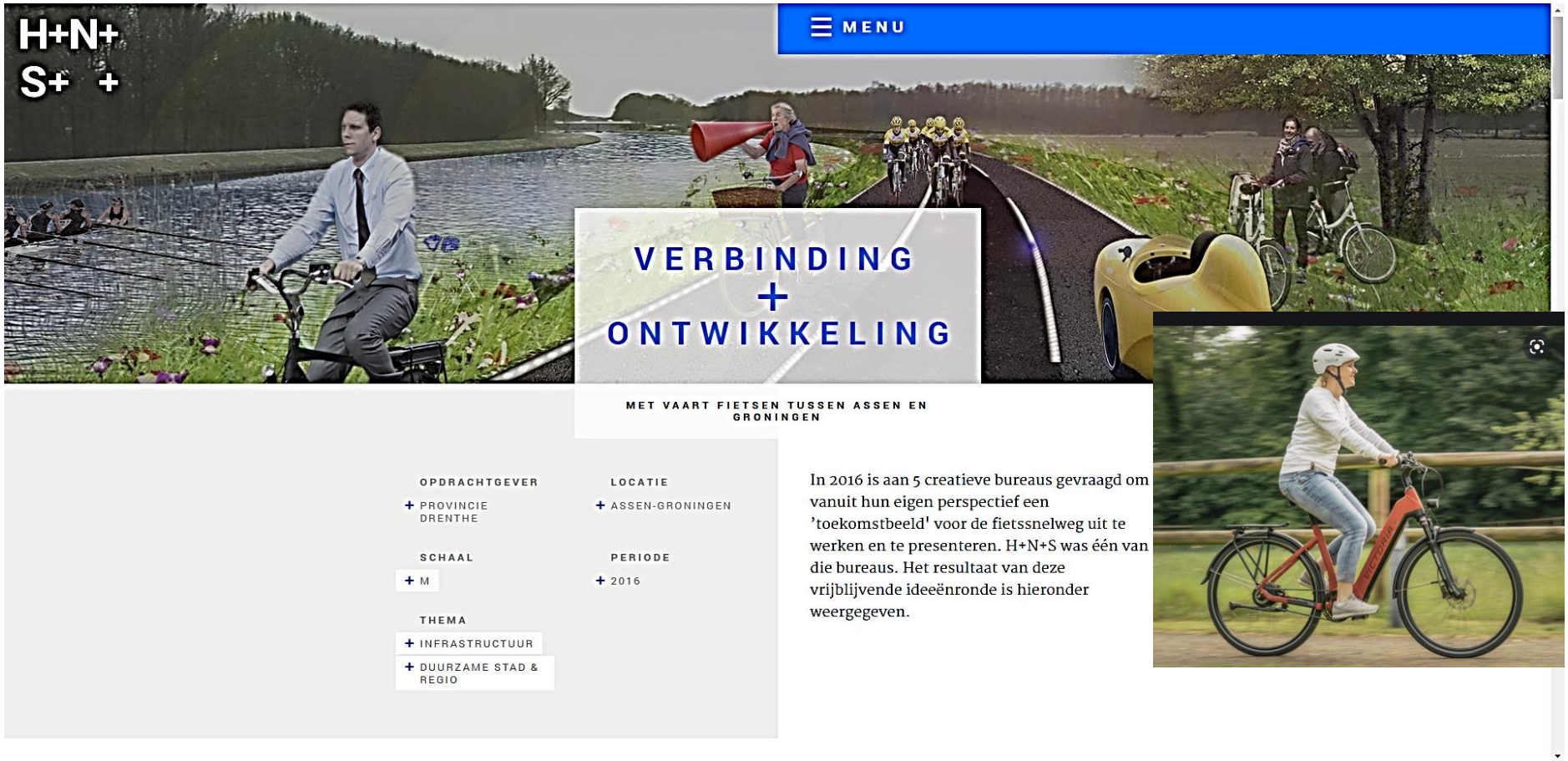

Central park van Groningen
Groningen
Noorderplantsoen
Universitair Medisch Centrum Groningen
IKEA Groningen
SPOT/De Oosterpoort
Primark
Groninger Museum
Tuinland
Westpoort
Van der Valk Hotel Groningen - Hoogkerk
Martini Ziekenhuis
Euroborg
Oude Roodehaan
Helpman
Winschoterdiep
De Wijert
Paviljoen Pool
Tijdelijk gesloten
Peizermade
Kaap Hoorn
Eelderwolde
Nijveensterkolk
Hortus botanicus Haren-Groningen
Dilgt
ESSEN
Haren
Oosterhaar
Jumbo
Sportcentrum Kardinge
Lewenborg
Ulgersmaborg Zuid
Garmerwolde
Selwerderhof
Campus Groningen, locatie Zernike
Nieuwklap
Kleiwerd
Slaperstil
Langeweer
HOOGEMEEDEN
Nieuwbrug
Den Horn
Lagemeeden
PADDEPOEL
KORREWEGWIJK
OOSTERHOOGEBRUG
MEERSTAD
OOSTERPOORTWIJK
EUVELGUNNE
DE POFFERT
Oostwold
GRONINGEN
DRENTHE
Matsloot
Leekstermeer
Sandebuur
Roderwolde
De Onlanden
HOORNSEDIJK
Google

19 aug 2022 21:52

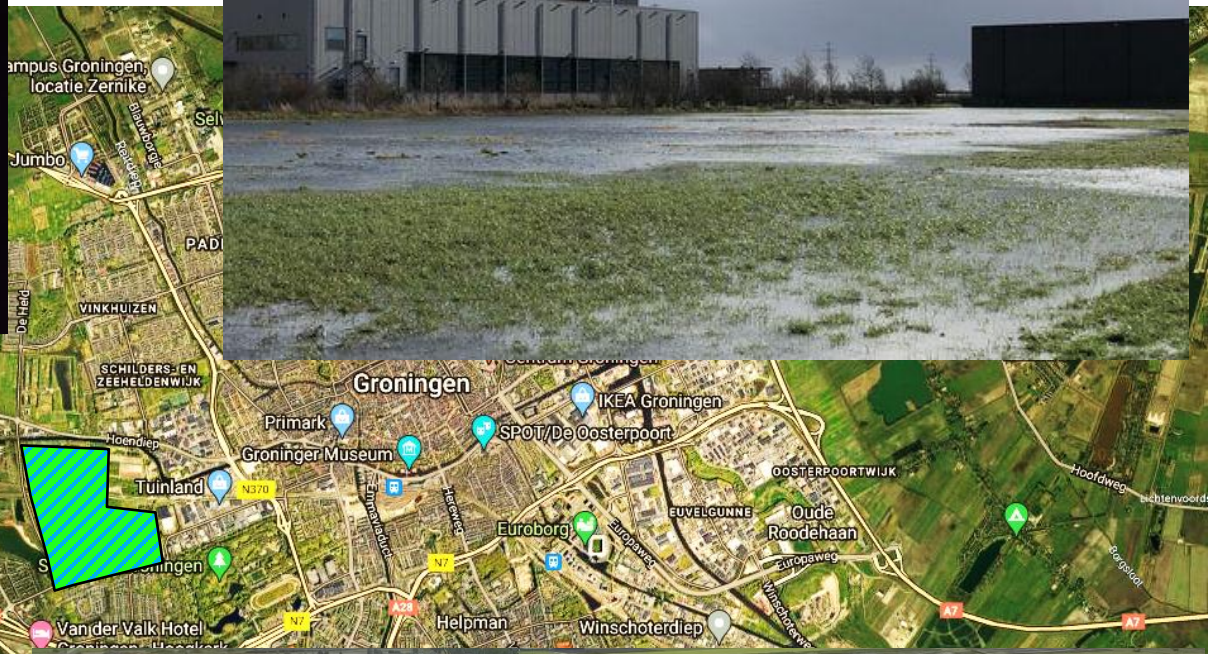
Campus Groningen, locatie Zernike
Jumbo
VINKHUIZEN
SCHILDERS- EN ZEEHELDENWIJK
Groningen
IKEA Groningen
Primark
SPOT/De Oosterpoort
Groninger Museum
Tuinland
OOSTERPOORTWIJK
EUVELGUNNE
Oude Roodehaan
Euroborg
Van der Valk Hotel
Helpman
Winschoterdiep
N370
N7
A7
A28

Lagemeeden
HOOGKERK
DE POFFF
Oostwold
Paviljoen Pool
Tijdelijk gesloten
Peizerma
Onlandsche Wijk
Leekstermeer
Sandebuur
Roderwolde
N372
A7
E22

Waterspons rond Drents Plateau

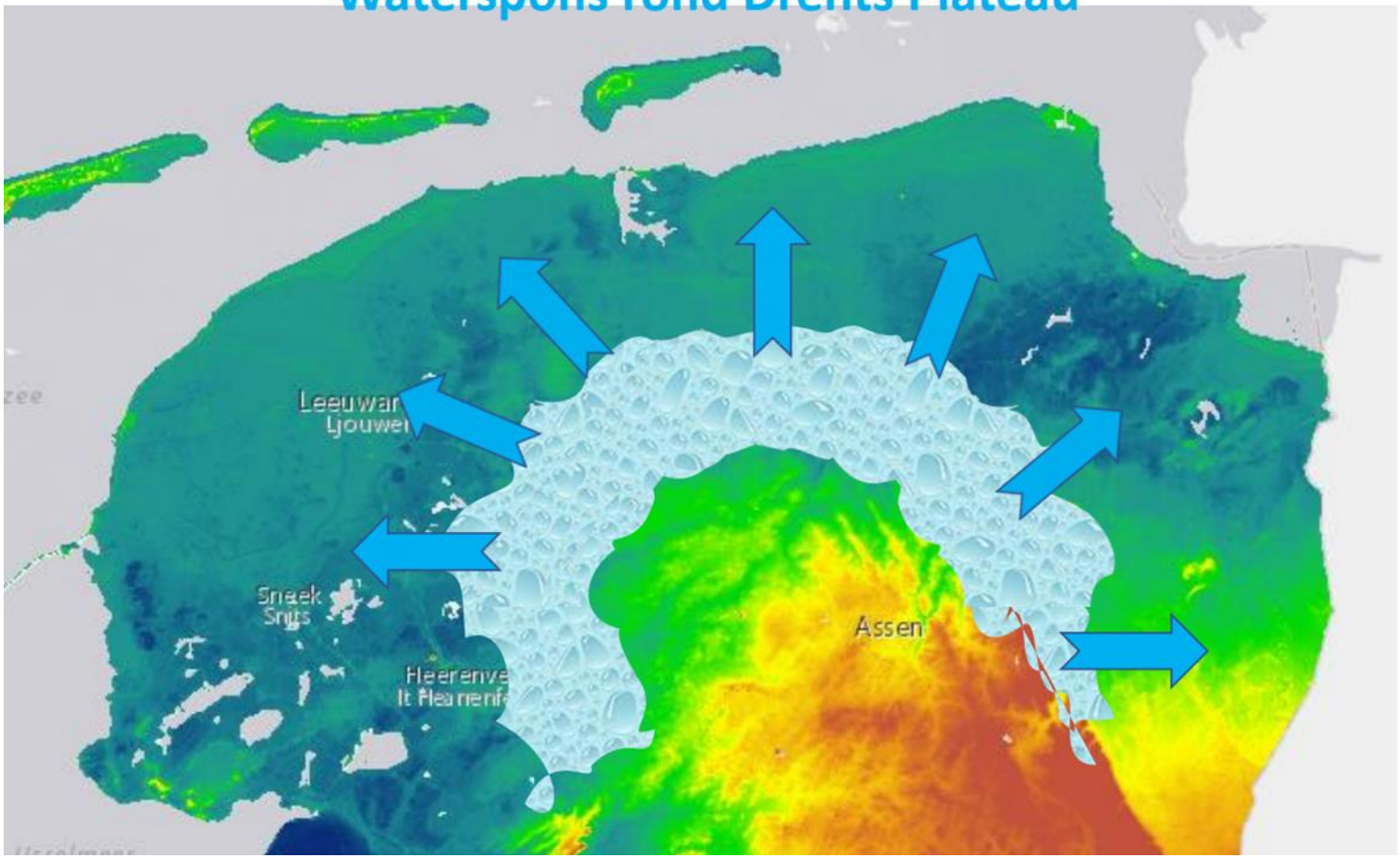

Waterbatterij: klimaat robuust waterbeheer en vastleggen CO2

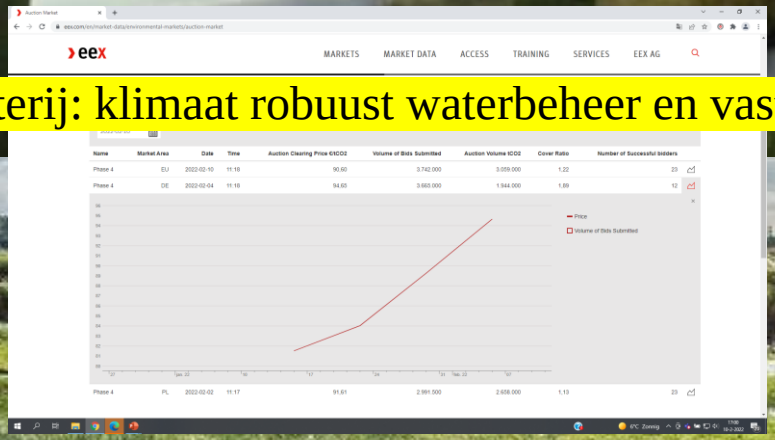

Sla de handen in één en kom met concrete plannen!

Er is geld beschikbaar:

. 800 mln zoetwaterbeheer
waarvan **190 mln** voor N-NL

. 200 mln ruimtelijke klimaatadaptatie.

Maar ook:

- Carbon market
- NPLG, plattelandsbeleid, overgangsgebieden
- Green Deal
- Europese investeringsbank

WAAROM
MOEILIJK DOEN
ALS
HET SAMEN KAN

Loesje